

ЗМІСТ

ДЕРЖАВА І ОСВІТА

Вибудовуємо нову державницьку освітянську політику
«Нова школа. Простір освітніх можливостей». Управлінські та вчительські пріоритети: три міністри про головне / *Гриневич Л., Кремень В., Таланчук П., Виговська О.* (автор-укладач) 6-19

Лілія Гриневич. Нова українська школа: не говорити про можливості, а творити їх! 6

Василь Кремень. Світовий тип прогресу – інноваційний: ми повинні готувати інноваційну людину з інноваційним типом мислення! 14

Петро Таланчук. Сучасна освіта вимагає радикальних змін 17

Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні. Реферативний огляд матеріалів доповіді у контексті актуальних завдань середньої освіти. *Виговська О.* (укладач).....20

ПСИХОЛОГІЯ — СУСПІЛЬСТВУ: кроки назустріч
Микола Слюсаревський. Громадська думка з питань освіти: переважені, суперечності та перспективи збагачення 48

НОВА ФІЛОСОФІЯ ОСВІТИ: прецедент стратегічних змін
Ольга Виговська. Інклюзивна освіта – лакмусовий папірець якості педагогічної освіти: від школи для всіх до толерантного суспільства .62

Дніпропетровська школа філософії освіти
Михайло Романенко. Методологічні аспекти аналізу управління освітою як інноваційного феномену 82

Борис Братаніч. Управління освітою в умовах постсучасних соціокультурних трансформацій 89

Романенко Катерина. Маркетингова стратегія управління освітою в Україні 96

Валерія Асаєва. Мовні стратегії в Україні та в країнах Заходу: порівняльний аналіз 103

Тетяна Струкова. Управління середовищем соціалізації людини в умовах становлення медіапростору 110

Людмила Швидун. Формування професійної компетентності вчителя засобами моніторингу в системі післядипломної педагогічної освіти 118

Сергій Довгаль. Єдиний освітній інформаційний простір в системі управління загальноосвітнім навчальним закладом 124

НАУКА В ШКОЛІ: торусмо шлях до «Акме»
Ганна Сазоненко, Олена Іващенко, Наталія Нестеренко. „Педагогіка свободи” у громадсько-державній моделі управління ліцеєм 131

НАУКА — ШКОЛІ
ЖУРНАЛ в ЖУРНАЛІ: СПЕЦВИПУСК
„Система проектування в школі” 145-256

ПСИХОЛОГІЯ: розвиток учнів в НВП
Валерій Киричук. Психолого-педагогічне проектування особистісного розвитку обдарованості учнів у системі навчально-виховного процесу 146

«Універсал» — в центрі уваги МОН і НАПН України
Олена Прашко. Соціально-педагогічне проектування розвитку обдарованості 154

Психологія та медицина: формусмо здоров'я учнів
Сергій Руденко, Валерій Киричук. Особливості формування здоров'я дітей шкільного віку під впливом медико-психолого-педагогічних факторів 160

Ксенія Андросович. Можливості конструювання завдань освітнього закладу та задач особистісного розвитку учнів 166

Людмила Єнотаєва. Особистісний розвиток учня у контексті суб'єктно-вчинкової парадигми 173

ПЕДАГОГІКА: розвиток учнів в НВП
Олександр Паламарчук. Проектування навчально-виховного процесу. Технологічний аспект 180

Світлана Завадська. Педагогічне проектування у практиці діяльності сучасного закладу 186

ДИРЕКТОР ШКОЛИ ЛІЦЕЮ ГІМНАЗІЇ

МОН, НАПН

Всеукраїнський науково-практичний рецензований журнал

ISSN 2309-7744

Key title: Direktor školi, licej, gimnazii.
Abbreviated key title: Dir. šk. licej gimn.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 20652 – 10472 ПР
від 31.03.2014 р.

Передплатний індекс
23974

НАУКОВЕ ФАХОВЕ ВИДАННЯ
З ПЕДАГОГІЧНИХ,
ПСИХОЛОГІЧНИХ І
ФІЛОСОФСЬКИХ НАУК

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Головний і науковий редактор

Ольга ВИГОВСЬКА

Анотації англійською

Валерія АСАЄВА

Коректура

Діана КРАВЕЦЬ

Людмила МИХАЛИК

Бібліографічний редактор

Наталія ТАРАСОВА

Верстальник

Владислав ЗАХАРЕНКО

Відповідальний редактор

Тетяна ГОДЕЦЬКА

© О. Виговська, (деякі та окремі статті)
© О. Виговський, (додатки та оформлення)
© «Директор школи, ліцею, гімназії» 2016
© Всеукраїнський центр ім. М. Гайдарова

СПІВЗАСНОВНИКИ:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ

УНІВЕРСИТЕТ

ІМ. М.П. ДРАГОМАНОВА

ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ

ІМ. Г.С. КОСТЮКА НАПН УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР

ІМ. М. ПИРОГОВА

Редакційна рада

Голова **Василь КРЕМЕНЬ**

Віктор **АНДРУЩЕНКО**

Анаїда **АМІРХАНЯН**
(Вірменія)

Володимир **БЕХ**

Іван **БЕХ**

Оксана **БЕЛКІНА**

Надія **БІБІК**

Володимир **БОНДАР**

Тетяна **БОРЗЕНКОВА**

Маріанна **БОСЕНКО**

Людмила **ВАЩЕНКО**

Ольга **ВИГОВСЬКА**

Ролф **ГОЛОБ**
(Швейцарія)

Ольга **ГРИВА**

Миколай **ГУЗИК**

Анатолій **ДЕРКАЧ** (Росія)

Петро **ДМИТРЕНКО**

Лілія **ДОНСЬКА**

Олександр **ДУБОГАЙ**

Кароліна **ДЮР** (Німеччина)

Галина **СЛЬНІКОВА**

Наталія **ЗАВАДОВСЬКА**

Людмила **КАЛІНІНА**

Людмила **КАРАМУШКА**

Валентин **КРУДУ**
(Республіка Молдова)

Володимир **ЛУГОВИЙ**

Олександр **ЛЯШЕНКО**

Василь **МАДЗИГОН**

Сергій **МАКСИМЕНКО**

Юрій **МАЛЬОВАННИЙ**

Валентин **МОЛЯКО**

Віктор **ОГНЕВ'ЮК**

Віктор **ОЛІЙНИК**

Наташа **ОНДРУШКОВА**
(Словаччина)

Іван **ОСАДЧИЙ**

Надія **ОСТРОВЕРХОВА**

Людмила **ПАРАЩЕНКО**

Світлана **РУДАКІВСЬКА**

Олександра **САВЧЕНКО**

Ганна **САЗОНЕНКО**

Анатолій **СОЛОГУБ**

Сергій **СТЕПАНОВ** (Росія)

Слег **ТОПУЗОВ**

Георгій **ФІЛІПЧУК**

Василія **ХАЙРУЛІНА**

Наталія **ЧЕПЕЛОВА**

Олена **ЧИНІК**

Райса **ЧУМІЧЕВА** (Росія)

Галина **ШЕВЧЕНКО**

Олена Маджбур. Формування інноваційного простору ліцею та умов для самореалізації учнів через використання системи психолого-педагогічного проектування 191
Альона Якубовська, Валентин Бондаренко. Духовно-катарисний розвиток обдарованої дитини на засадах пси- холого-педагогічного проектування особистісно розвивального змісту навчально-виховного процесу 202

УПРАВЛІННЯ ШКОЛОЮ

Діяльність керівника ЗНЗ в системі проектування
Микола Неруш, Володимир Смотрін. Створення єдиного і інформаційно-освітнього простору в управлінні освітнім закладом на засадах проектно-модульного підходу 212
Ірина Ліщук. Реалізація системи роботи з обдарованими дітьми у школі в контексті проектування особистісно розвивального змісту НВП 220
Людмила Терзілова. Упровадження «Універсалу»: практичний аспект 227
Роль ДПК для різних суб'єктів ЗНЗ
Адміністраторам системи ЗНЗ України
Сергій Руденко. Фізичний блок у структурі «ДПК Універсал» та «ДПК on-line» (для адміністраторів системи ЗНЗ України) 230
Учитель-предметник в ДПК «Універсал»
Юлія Веселка. Можливості учителя-предметника в ДПК «Універсал 4 ONLINE» 241
Практичний психолог в системі проектування
Марина Мельник. Порівняння специфіки роботи практичного психолога освітнього закладу в традиційній системі та системі проектування ...245
Класний керівник в системі проектування
Марина Давидова. Ефективність роботи класного керівника в системі проектування 250
Робота з батьками в ДПК «Універсал»
Тамара Белічева, Людмила Пилипчатіна, Ольга Лялікова. «Універсал» – справжній помічник в роботі з батьками 255
Наші ювіляри та наші досягнення: ВІТАЄМО! 257-272
Ганна Сазоненко. Ліцей як мрія 257
Галина Можейко. АКІЗО вітає кафедру-ювілярку, яка стала для управлінських кадрів освітніх закладів науково-педагогічним центром 262
Ольга Погребна. «Кияночка» готується до ювілею 264
Наші досягнення: ВІТАЄМО! 267-271
Ольга Виговська. Учитель-рекордсмен: хто він і який 267
Ольга Виговська. Опонент чи соратник сучасної педагогіки 268
ВІТАЄМО! 271
Наші ЮВІЛЯРИ 272

CONTENTS

STATE AND EDUCATION

“The New School. The Range of Educational Opportunities.”
Management and teachers’ priorities: three ministers of education about the core issues. / L.M. Hrynevych, V.G. Kremen, P.M. Talanchuk. Compiled by O.I. Vyhovska 6-19
Hrynevych L. New Ukrainian School: not to talk about opportunities, but to create them! 6
Kremen V. World type of progress – innovative: we need to train an innovative person with an innovative mindset! 14
Talanchuk P. Modern education requires radical change 17
The national report on the state and perspectives of development of education in Ukraine. Abstracts review of report materials in the context of urgent tasks of secondary education./Compiled by O. I. Vyhovska 20
Mykola Slyusarevsky. The public opinion concerning education: preferences, contradictions and prospects for enrichment 48
NEW PHILOSOPHY OF EDUCATION
Olga Vyhovska. Inclusive education is a litmus test of the quality of the pedagogic education: from school for everybody to the tolerant society 62
Michael Romanenko. Methodological aspects of the analysis of educational administration as an innovative phenomenon 82

<i>Boris Bratanich</i> . Educational management in the conditions of postmodern sociocultural transformations	89
<i>Ekaterina Romanenko</i> . The marketing strategy of educational administration in Ukraine	96
<i>Valeriia Asaeva</i> . Language strategies in Ukraine and in the Western countries: comparative analysis	103
<i>Tatiana Strukova</i> . Human socialization management under conditions of media space establishment	110
<i>Lyudmila Shvydun</i> . Teachers' professional competence formation by the means of monitoring of postgraduate pedagogical education system ..	118
<i>Sergey Dovhal</i> . COMMON Educational information space in the management system of a comprehensive educational institution	124
SCIENCE FOR SCHOOL	
<i>Hanna Sazonenko, Olena Ivashchenko, Nataliia Nesterenko</i> . The "Freedom of Pedagogy" in the Public and State Model of Lyceum Management	131
MAGAZINE IN MAGAZINE:	
"Projection System at School" special issue	145-256
<i>Valeriy Kirichuk</i> . Psycho-pedagogical projecting in personal development of gifted students in educational process	146
<i>Olena Prashko</i> . Social and educational projecting of talent development ..	154
<i>Sergiy Rudenko, Valeriy Kirichuk</i> . Features of formation of health of children of school age under the influence of medical-psychological-pedagogical factors	160
<i>Kseniya Androsovych</i> . The possibilities of educational institutions objectives constructing and tasks of students' personal development	166
<i>Lyudmila Yemotaeva</i> . Personal development of a student in context of subject-behavioral paradigm	173
<i>Oleksandr Palamarchuk</i> . Projecting of the educational process. Technological aspects	180
<i>Svitlana Zavadska</i> . Pedagogical projecting in the practice of modern educational institution	186
<i>Olena Madzhybur</i> . The formation of innovative environment of lyceum and conditions for self-development of students through the use of psychological and pedagogical projecting system	191
<i>Aliona Yakubowska, Valentin Bondarenko</i> . Spiritual-cathartic development of a gifted child based on the integrity of the psycho-pedagogical projection of personality developmental content of an educational process. From the work experience	202
SCHOOL MANAGEMENT	
<i>Mykola Nerush, Volodymyr Smotrin</i> . The creation of a single integrated informative-educational space in the field of an educational institution management, based on projection-modular approach	212
<i>Iryna Lischuk</i> . The implementation of system of work with gifted children in schools in the context of projection of personality-developing contents in educational process	220
<i>Lyudmila Terzilova</i> . The practical aspects of implementation of the "Universal"	227
<i>Sergiy Rudenko</i> . The physical block in the structure of the DPC and DPC Universal on-line (for system administrators of educational institutions in Ukraine)	230
<i>Yuliya Veselka</i> . The possibilities of a subject teacher in DPC "Universal 4 ONLINE"	241
<i>Maryna Melnik</i> . The comparison analysis of practical psychologists work organization in the educational institutions in the traditional system and projection system	245
<i>Maryna Davydova</i> . The effectiveness of a class teacher work in a projection system	250
<i>Tamara Byelicheva, Lyudmila Pylypchatina, Olga Lyalikova</i> . "Universal" – a true help in work with parents	255
OUR ANNIVERSARIES	257-272

PRINCIPAL

of SCHOOL
LYCEUM
GYMNASIUM

All Ukrainian
scientific & practical
reviewed journal

FOUNDERS:

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE
OF UKRAINE

INSTITUTE OF PEDAGOGIES NAPS OF
UKRAINE

M. PDRAGOMANOV NATIONAL
PEDAGOGICAL UNIVERSITY

G. S. KOSTJUK INSTITUTE OF
PSYCHOLOGY NAPS OF UKRAINE

CIVIC ORGANIZATION "NICOLA
PIROGOV CENTER OF CONTRIBUTION
TO SOCIAL DEVELOPMENT"

ISSN 2309-7744

Key title: Direktor školi, licea, gymnazij.
Abbreviated key title: Dir. šk. liceu gimn.

Certificate on State Registration of printing
mass information medium
Rang KB № 20652 – 10472 ПР
From 31.03. 2014

Subscription index
23974

#4-6
2016

SCIENTIFIC PROFESSIONAL EDITION
ON PEDAGOGICAL, PSYCHOLOGICAL,
AND PHILOSOPHICAL SCIENCES

EDITORIAL BOARD:

Chief and Scientific Editor
Olga VIGOVSKA

Annotationers in English
Valeriia ASAEVA

Makeup
Vladyslav ZAKHARENKO

Proof-readers
Diana KRAVETS
Lyudmyla MYHKALYK

Bibliographic editor
Natalia TARASOVA

Accountable Editor
Tetiana GODETSKA

© O. Viovska, idea and conception
© O. Viovska, design and appearance
© "Principal of school, liceum, gymnasium", 2016
© Ukrainian Center named for M. Pirogov